

Sprawozdanie
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Chorzelach
z realizacji zadań własnych i zleconych
za rok 2018

kwiecień 2019

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej przedkładam sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Chorzelach za rok 2018 wraz z potrzebami w zakresie pomocy społecznej na rok 2019.

Pomoc społeczna, jako instytucja polityki społecznej państwa, została powołana po to, żeby osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, poprzez własne zaangażowanie i współpracę z jednostkami do tego powołanymi, zmierzały w kierunku poprawy własnego życia i integracji ze społeczeństwem. Istotą pomocy społecznej jest tzw.: „pomaganie wymagające”, czyli takie, które nie ma nic wspólnego z usługiwaniem, czy wyręczaniem, które rozumiane jest, jako „antypomaganie” wzmacniające bezradność. Pracownicy socjalni OPS działają, więc na rzecz zmiany w społeczności i życiu konkretnych osób i rodzin, którym pomagają. Ich zadaniem jest wskazywanie klientowi możliwości rozwiązania danego problemu w oparciu nie tylko o posiadaną wiedzę, ale przede wszystkim wiedzę o osobie potrzebującej wsparcia. Praca z ludźmi w obszarze pomocy społecznej, jak żadna inna, wymaga dużej elastyczności myślenia, dostosowania do zmieniających się, czasem bardzo szybko okoliczności. Pomaganie nie jest umiejętnością, którą da się opanować raz na zawsze. Jest sztuką wymagającą stałej permanentnej pielęgnacji. Nie jest to łatwe zadanie, bowiem klient pracy socjalnej w XXI wieku konfrontuje nas z różnorodnością problemów. Zgodnie z polskim prawodawstwem większość działań pomocowych umiejscowionych jest na poziomie gminy, a ośrodki pomocy społecznej można uznać za wiodące i stanowiące podstawowe źródło wsparcia dla rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej. Zajmują się one między innymi wypłacaniem świadczeń pieniężnych i udzielaniem wsparcia w zakresie przewycięzania trudnej sytuacji życiowej. Są instytucjami, które na poziomie lokalnym odpowiadają za koordynację działań z zakresu pomocy społecznej oraz za większość działań z zakresu polityki społecznej.

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Chorzelach ukierunkowane są na zapobieganie, łagodzenie skutków i przewycięzanie najbardziej dotkliwych zjawisk społecznych np.: ubóstwa, przemocy, bezrobocia, itp.

Obszar działania Ośrodka jest podzielony na 6 rejonów opiekuńczych:

Rejon I :

Zaręby, Brzeski Kołaki, Bogdany Małe, Bogdany Wielkie, Kwiatkowo k/Z

Ulice w Chorzelach: Królowej Bony, Wesoła, Padlewskiego, Jodłowa, Cmentarna, Nadrzeczna, Królowej Jadwigi, Świerkowa, Szkolna, Przytulna, Leśna.

Rejon II :

Krukowo, Budki, Poścień Zamion, Nowa Wieś k/D, Rapaty Górki, Rapaty Sulimy, Rapaty Żachy, Czarzaste Wielkie, Czarzaste Małe, Dzierzega, Kwiatkowo k/D, Wólka Zdziwójska, Bobry.

Ulice w Chorzelach: Zarębska, Kasztanowa, Brzozowa, 11-go Listopada, Olszewska, Bagienna, Krótka, Władysława Jagiełły, Władysława Łokietka.

Rejon III:

Rzodkiewnica, Aleksandrowo, Lipowiec, Poścień Wieś, Raszujka, Pruskołęka, Annowo, Gadomicz Chrzczany, Gadomicz Miłocięta, Gadomicz Peronie, Łazy.

Ulice w Chorzelach : Grunwaldzka, Bendowskiego, Akacjowa, Pogodna, Przechodnia, Spokojna, Kościelna, Mieszka I, Mieczysława Karczewskiego, Zygmunta Starego, Klonowa.

Rejon IV:

Łaz, Sosnówek, Zdziwój Nowy, Binduga, Rembielin, Bugzy Jarki, Bugzy Świechy, Bugzy Płoskie, Duczymin, Wasiły Zygny, Jarzynny Kierz, Jedlinka.

Ulice w Chorzelach : Wiatraczna, Księżycowa, Młynarska, Ruda, Rzemieślnicza, Mostowa, Adama Mickiewicza, Nowa, Komosińskiego.

Rejon V:

Wierzchowizna, Rawki, Skuze, Bagienice, Krzynowłoga Wielka, Rycice, Dąbrowa, Grąd Rycicki, Przątalina, Przysowy, Zagaty

Ulice w Chorzelach: Ogradowa, Wincentego Witosa, Zduńska, Stara Targowica, Żabia, Bolesława Chrobrego, Józefa Ignatowskiego.

Rejon VI:

Mącice, Ścięciel, Zdziwój Stary, Opaleniec, Nowa Wieś k/Z, Stara Wieś, Opilki Płoskie, Czaplice Furmany, Czaplice Piłaty, Czaplice Wielkie, Dąbrówka Ostrowska, Niskie Wielkie, Liwki.

Ulice w Chorzelach: 1-go Maja, Kolejowa, Królewska, Polna, Sosnowa, Wierzbowa, Plac Kościuszki, Zuzanny.

Ośrodek Pomocy Społecznej przede wszystkim realizuje cele i zadania określone w przepisach ustawy o pomocy społecznej oraz przepisach wydanych na jej podstawie, w szczególności podejmuje działania zmierzające do zaspakajania niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, oraz w miarę możliwości do życiowego ich usamodzielnienia, a także integracji tych osób i rodzin ze środowiskiem. Zapobiega również powstawaniu trudnych sytuacji życiowych rodzących zapotrzebowanie na pomoc społeczną.

Jednak w ujęciu szerokim pomoc społeczna jest związana nie tylko z tym podstawowym aktem normatywnym pomocy społecznej – ustawą o pomocy społecznej, ale również z innymi ustawami, które albo wprost nawiązują do pomocy społecznej, albo mimo że takich odniesień w nich niema, realizują cele pomocy społecznej. Można się nawet pokusić o stwierdzenie, że jeśli chodzi o wymiar finansowy to świadczenia realizowane wyłącznie w oparciu o ustawę o pomocy społecznej, stanowią niewielki procent wydatków realizowanych przez ośrodki pomocy społecznej w ogóle.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Chorzelach w roku 2018 zatrudnionych było 23 osoby (w tym dwie osoby na zastępstwo za osoby przebywające na urloпах macierzyńskich) w tym 6 pracowników socjalnych (zgodnie z wymogami ustawy o pomocy społecznej na 1 pracownika socjalnego może przypadać nie więcej niż 2000 mieszkańców) oraz 5 opiekunek nad chorym w domu i asystent rodziny. Wśród wszystkich osób zatrudnionych w Ośrodku Pomocy Społecznej, zdecydowaną przewagę stanowią osoby posiadające wykształcenie wyższe (70%). Pozyskanie i zatrzymanie pracowników o wysokich kwalifikacjach oraz stałe uzupełnianie wiedzy i umiejętności pracowników w sposób decydujący wpływają na pozycję Ośrodka. Rosnące potrzeby i oczekiwania społeczeństwa powodują poszerzenie zakresu działań, a wykwalifikowani pracownicy radzą sobie znacznie lepiej z nowymi zadaniami. Jedną z najważniejszych funkcji polityki personalnej jest wspieranie rozwoju i kariery zawodowej pracownika.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzelach realizuje zadania wynikające w szczególności z:

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
2. Ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
3. Uchwały Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020,
4. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
5. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
6. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o Wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
7. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
8. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
9. Ustawy z dnia 19.08.1994 o ochronie zdrowia psychicznego,

10. Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
11. Ustawy z dnia 24.01.1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,
12. Ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych,
13. Ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
14. Ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych,
15. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych,
16. Uchwały Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014r. w sprawie ustanowienia rządowego programu dla rodzin wielodzietnych,
17. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014r. w sprawie szczegółowych, warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych,
18. Ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
19. Ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Budżet

Zgodnie z art. 44 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych m.in. w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego lub planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych. Podstawą gospodarki finansowej jednostki pomocy społecznej jest plan dochodów i wydatków jednostki (plan finansowy jednostki budżetowej), przygotowywany przez daną jednostkę budżetową.

Całkowity budżet Ośrodka w 2017r wyniósł : 12.474.218,41 zł.

Całkowity budżet Ośrodka w 2018r wyniósł :18 .435.269,76 zł

- Środki własne otrzymane do końca 2018 roku w kwocie 1.781.000,00 zł. wydatkowano w kwocie 1.779.951,76 zł w sposób następujący :

Dział 852

Rozdział 85202

- Plan wydatków wykonano w 99,70%, a otrzymane środki przeznaczone na utrzymanie podopiecznych w Domach Pomocy Społecznej, łącznie w kwocie 458.621,67 zł.

Rozdział 85205

- Plan wydatków wykonano w 12,00%, tj. kwota 240,00zł., a otrzymane środki przeznaczone na zakup papieru ksero niezbędnego do prowadzenia dokumentacji Zespołu Interdyscyplinarnego.

Rozdział 85214

- Plan wydatków z zadań własnych wykonano w 99,11%, a otrzymane środki przeznaczone na wypłatę zasiłków celowych (również w związku ze zdarzeniami losowymi) 64.685,15 i utrzymanie bezdomnych w schroniskach 32.445,08 łącznie w kwocie 97.130,23 zł.

Rozdział 85215

- Plan wydatków z zadań własnych wykonano w 94,40 % , a otrzymane środki przeznaczono na wypłatę dodatków mieszkaniowych (dopłat do czynszu i energii) dla osób spełniających kryterium dochodowe, łącznie w kwocie 15.104,18 zł.

Rozdział 85219

- Plan wydatków z zadań własnych wykonano w 98,04% ,tj. w kwocie 776.832,33 zł a otrzymane środki przeznaczono na:

• wypłatę wynagrodzeń i dodatkowego wynagrodzenia rocznego „13” za 2017r, wraz pochodnymi ZUS	653.445,45
• obowiązkowy odpis na ZFŚS	33.000,87
• zakup usług pozostałych (prowizje, serwis komputerowy, porto, znaczki pocztowe, ubezpieczenia majątkowe, ekwiwalent za pranie odzieży, woda)	27.834,65
• zwrot kosztów delegacji służbowych i ryczałty za używanie własnego samochodu do celów służbowych dla pracowników	19.178,36
• zakup artykułów biurowych /papier, koperty itp.	11.185,26
• wypłatę wynagrodzeń z tytułu umowy zlecenia	7.200,00
• szkolenia pracowników	1.877,00
• opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, zakup energii	21.930,74
• zakup usług zdrowotnych	1.180,00
• -----	
RAZEM:	776.832,33

Rozdział 85228

- Plan wydatków z zadań własnych wykonano w 99,06%, a otrzymane środki przeznaczono na wypłatę wynagrodzeń z tytułu wykonywania umów zleceń (opieka nad chorymi w domu) oraz pochodne od ww. (ZUS) łącznie w kwocie 320.105,28 zł. oraz na wypłatę wynagrodzeń dla opiekunek zatrudnionych na umowę o pracę sprawujących osobistą opiekę nad osobami samotnymi powyżej siedemdziesiątego piątego roku życia, zgodnie z założeniami programu „Opieka 75+” łącznie w kwocie 13.355,90 zł.

Rozdział 85230

- Plan wydatków wykonano w 93,62% ,tj. w kwocie 70.217,95 zł, a otrzymane środki przeznaczono na dożywianie dzieci i uczniów w szkołach podstawowych, przedszkolach i placówkach szkolno-wychowawczych. Dożywianiem objęto dzieci w miesiącach nauki szkolnej oraz osoby znajdujące się w trudnej sytuacji.

- Rozdział 85295

- Plan wydatków wykonano w 73,55% . Kwotę 6.619,90 zł przeznaczono na dobrowolną składkę członkowską za otrzymaną nieodpłatnie żywność dla osób najuboższych z UE oraz na jej przewóz.

Dział 855

Rozdział 85502

- Plan wydatków wykonano w 32,56% tj. kwota 3.255,68 zł. Środki przeznaczone na zakup znaczków i porto oraz materiałów biurowych w związku z podejmowaniem działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz obsługę funduszu alimentacyjnego.

Rozdział 85504

- Plan wydatków wykonano w 57,02%, tj. kwota 18.468,64 zł. Środki przeznaczone na wypłatę wynagrodzenia wraz z pochodnymi, dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz odpis na ZFŚS dla asystenta rodziny w związku z realizacją Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018.
- Niewykorzystane środki w kwocie 1.048,24 zł przelano na konto UMiG dnia 31.12.2018 r.

Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej zleconych gminom ustawami do końca IV kwartału 2018r.

DZIAŁ 852

ROZDZIAŁ 85213

Otrzymano środki z dotacji w wysokości 25.931,00 zł co stanowi 100% planu. Środki wykorzystano w 99,94% i przeznaczono na opłacenie składek zdrowotnych za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne i zasiłek dla opiekuna, zgodnie z wydanymi decyzjami. Otrzymane środki z dotacji wystarczyły na pokrycie potrzeb do końca IV kwartału 2018r.

DZIAŁ 855

ROZDZIAŁ 85501

Otrzymano środki z dotacji w wysokości 9.357.665,00 zł co stanowi 100% planu. Środki wykorzystano 100% i przeznaczono na:

- 1) wypłatę świadczeń wychowawczych tj. 9.217.547,60
- 2) wypłatę wynagrodzeń, „13” wraz z pochodnymi tj. 111.549,78
- 3) odpis na ZFŚS tj. 2.371,32
- 4) zakup materiałów i wyposażenia oraz usług, szkolenia tj. 26.196,30

Razem: 9.357.665,00

Otrzymane środki z dotacji wystarczyły na pokrycie potrzeb do końca IV kwartału 2018r.

ROZDZIAŁ 85502

Otrzymano środki z dotacji w wysokości 5.677.180,00 zł co stanowi 100% planu. Środki wykorzystano 100% i przeznaczono na:

- 1) wypłatę świadczeń rodzinnych, pielęgnacyjnych, funduszu alimentacyjnego, zasiłku dla opiekuna, świadczenia rodzicielskiego, świadczenia „Za życiem” oraz składek na ubezpieczenia społeczne za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne oraz zasiłek dla opiekuna jak niżej:

1	zasiłki rodzinne z dodatkami	2.788.595,30
2	świadczenia i zasiłki pielęgnacyjne	1.538.293,70
3	fundusz alimentacyjny	373.255,00
4	zasiłek dla opiekuna	160.839,20
5	świadczenie rodzicielskie	462.743,29
6	Świadczenie „Za życiem”	4.000,00
6	składki na ubezpieczenia społeczne od świadczeń	192.691,79
	RAZEM	5.520.418,28

- 2) wypłatę wynagrodzeń, „13” wraz z pochodnymi tj. 128.745,76
- 3) odpis na ZFŚS tj. 4.149,81
- 4) zakup materiałów i wyposażenia oraz usług 23.865,86

Razem: 5.677.179,71

Otrzymane środki z dotacji wystarczyły na pokrycie potrzeb do końca IV kwartału 2018r.

ROZDZIAŁ 85503

Otrzymano środki z dotacji w wysokości 200,00 zł co stanowi 100% planu. Środki wykorzystano 93,93% i przeznaczono na zakup materiałów biurowych potrzebnych do obsługi Karty Dużej Rodziny. Otrzymane środki z dotacji wystarczyły na pokrycie potrzeb do końca IV kwartału 2018r.

ROZDZIAŁ 85504

Otrzymano środki z dotacji w wysokości 436.170,00 zł co stanowi 100% planu. Środki wykorzystano 99,57% i przeznaczono na:

- 1) wypłatę świadczenia „Dobry start” tj. 420.300,00
- 2) wypłatę wynagrodzeń wraz z pochodnymi tj. 11.389,29
- 3) zakup materiałów, wyposażenia oraz usług tj. 2.620,71

Razem: 434.310,00

Otrzymane środki z dotacji wystarczyły na pokrycie potrzeb do końca IV kwartału 2018r.

Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących gmin do końca IV kwartału 2018r.

DZIAŁ 852

ROZDZIAŁ 85213

Otrzymano środki z dotacji w wysokości 37.248,00 zł co stanowi 100% planu. Środki wykorzystano 100% i przeznaczono na opłacenie składek zdrowotnych za osoby pobierające zasiłki stałe zgodnie z wydanymi decyzjami i ustawą o pomocy społecznej. Otrzymane środki z dotacji wystarczyły na pokrycie potrzeb do końca IV kwartału 2018r.

ROZDZIAŁ 85214

Otrzymano środki z dotacji w wysokości 201.722,00 zł co stanowi 100% planu. Środki wykorzystano 100% i przeznaczono na wypłatę zasiłków okresowych. Otrzymane środki z dotacji wystarczyły na pokrycie potrzeb do końca IV kwartału 2018r.

ROZDZIAŁ 85216

Otrzymano środki z dotacji w wysokości 436.995,00 zł co stanowi 100% planu. Środki wykorzystano 100% i przeznaczono na wypłatę zasiłków stałych. Otrzymane środki z dotacji wystarczyły na pokrycie potrzeb do końca IV kwartału 2018r.

ROZDZIAŁ 85219

Otrzymano środki z dotacji w wysokości 220.504,00 zł co stanowi 100% planu. Środki wykorzystano 100% i przeznaczono na wypłatę wynagrodzeń dla pracowników OPS oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2017r. Otrzymane środki z dotacji wystarczyły na pokrycie potrzeb do końca IV kwartału 2018r.

ROZDZIAŁ 85228

Otrzymano środki z dotacji w wysokości 14.684,00 zł co stanowi 100% planu. Środki wykorzystano 100% i przeznaczono na wypłatę wynagrodzeń dla pracowników OPS na stanowisku opiekunka, zgodnie z założeniami programu „Opieka 75+”. Otrzymane środki z dotacji wystarczyły na pokrycie potrzeb do końca IV kwartału 2018r.

ROZDZIAŁ 85230

Otrzymano środki z dotacji w wysokości 132.160,00 zł co stanowi 100% planu. Środki wykorzystano 100% i przeznaczono na realizację rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

DZIAŁ 855

ROZDZIAŁ 85504

Otrzymano środki z dotacji w wysokości 12.248,00 zł co stanowi 100% planu. Środki wykorzystano w 100% i przeznaczono na wypłatę wynagrodzenia dla asystenta rodziny. Otrzymane środki z dotacji wystarczyły na pokrycie potrzeb do końca IV kwartału 2018r.

Do końca IV kwartału 2018 r. otrzymano środki z dotacji w kwocie 16.552.707,00 zł.

Otrzymane środki wykorzystano w 99,98% tj. kwota 16.548.697,01 zł.

Decyzje administracyjne

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Chorzeliach w 2018 roku wydano ogółem decyzji administracyjnych :	4 308
w tym :	
1. Decyzji przyznających świadczenie:	4 245
2. Decyzji odmawiających przyznania świadczenia	63
POMOC SPOŁECZNA :	
Ogółem:	1 721
Decyzje przyznające:	1 719
Decyzje odmawiające przyznania świadczenia:	2

Decyzje przyznające dotyczyły :	
1. Decyzji w sprawie zasiłków stałych	84
2. Decyzji w sprawie zasiłków okresowych	163
3. Decyzji w sprawie zasiłków celowych	145
4. Decyzji zasiłków celowych specjalnych	84
5. Decyzji w sprawie dożywiania dzieci w szkole	1 136
6. Decyzji w sprawie usług opiekuńczych	76
7. Decyzji w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych	0
8. Decyzji w sprawie dodatków mieszkaniowych	27
9. Decyzji „zdarzenia losowego”	6

Decyzje odmowne dotyczyły ;	
1) zasiłków celowych	0
2) zasiłków okresowych	0
3) dożywiania dzieci w szkole	0
4) dodatku mieszkaniowego	0
5) usług opiekuńczych	0
6) zasiłków celowych specjalnych	2
7) zasiłków stałych	0

ŚWIADCZENIA RODZINNE:

Ogółem:	1 529
Decyzje przyznające	1 174
Decyzje odmawiające przyznania świadczenia:	36

Decyzje przyznające dotyczyły :	
1. Zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków rodzinnych	920
2. Zasiłków pielęgnacyjnych	54
3. Świadczeń pielęgnacyjnych	11
4. Jednorazowej zapomogi	108
5. Specjalnego zasiłku opiekuńczego	40
6. Zasiłku dla opiekuna	0
7. Świadczenie rodzicielskie	40
8. Świadczenie „ za życiem”	1

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY :

Decyzji z funduszu alimentacyjnego ogółem:	76
W tym decyzji przyznających:	
1. Świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego	67
2. Dotyczących Dłużników Alimentacyjnych	2
Decyzji odmownych	7

ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE

Ogółem :	982
1. Decyzje przyznające	964
2. Decyzje odmawiające przyznania świadczenia	18

Decyzje przyznające dotyczyły:

1) Świadczenie na pierwsze dziecko i kolejne dzieci	468
2) Świadczenie na drugie dziecko i kolejne dzieci	218
3) Świadczenie na pierwsze i jedyne dziecko	278

Od wszystkich wydanych przez Ośrodek decyzji złożono 1 odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Ostrołęce. Decyzja została utrzymana w mocy.

Ustawa o pomocy społecznej

Ośrodki Pomocy Społecznej działające w każdej gminie, udzielają pomocy w formie pracy socjalnej, świadczeń pieniężnych, a także przyznając wsparcie usługowe i rzeczowe oraz kierując do ośrodków wsparcia. Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej jest uzależnione od spełnienia szeregu warunków określanych w odpowiednich przepisach. Art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej określa wysokość kryterium dochodowego osoby lub rodziny. Zgodnie z tym przepisem uprawnienie do korzystania ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje: 1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 634,00 zł., od października 2018r po zmianie kryterium dochodowego - 701,00 zł

2.rodzinie/ osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 514,00 zł.od października 2018r - 528,00 zł, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2-15 lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

Powody wymienione w art. 7 pkt 2-15 to:

- ubóstwo;
- sieroctwo;
- bezdomność;
- bezrobocie;
- niepełnosprawność;
- długotrwała lub ciężka choroba;
- przemoc w rodzinie;
- potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi;
- potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze;
- trudność w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy;
- trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizm lub narkomania;
- zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa;
- klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, pomniejszoną o:

1. miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych;
2. składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach;
3. kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,

- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Główne cele pomocy społecznej:

- wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie – w miarę możliwości - do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej – dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym,
- zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, tym przemocą w rodzinie,
- integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie,
- stworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Pomoc realizowana z ustawy o pomocy społecznej świadczona była z następujących powodów:
Powody przyznawania pomocy społecznej w 2017 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	432	1481
Bezrobocie	165	547
Niepełnosprawność	112	225
Długotrwała lub ciężka choroba	158	442
Alkoholizm	28	55
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. dom.	48	240
Przemoc w rodzinie	47	146
Bezdomność	6	6
Potrzeba ochrony macierzyństwa	38	234
Rodziny niepełne	20	68
Rodziny wielodzietne (4 i więcej dzieci)	28	171

Powody przyznawania pomocy społecznej w 2018 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	396	1341
Bezrobocie	139	451
Niepełnosprawność	101	192
Długotrwała lub ciężka choroba	150	416
Alkoholizm	24	47
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. dom.	43	224
Przemoc w rodzinie	26	95
Bezdomność	6	6
Potrzeba ochrony macierzyństwa	38	239
Rodziny niepełne	17	59
Rodziny wielodzietne (4 i więcej dzieci)	26	165

Liczby osób i rodzin nie sumują się, bowiem dysfunkcje, z powodu, których pomoc jest przyznawana mogły współwystępować ze sobą. Podobnie jak w latach ubiegłych istotnym problemem rodzin korzystających ze wsparcia, a który ma wpływ na prawidłowe funkcjonowanie, jest ubóstwo, wysokie bezrobocie oraz długotrwała lub ciężka choroba i niepełnosprawność. W dalszym ciągu zmierzamy się z problemem w znalezieniu legalnej pracy dla osób nie posiadających doświadczenia zawodowego. Jednocześnie zauważamy, pomimo nieznacznego spadku w roku 2018 ilości osób korzystających z systemu pomocy społecznej, że wielu z nich „wraca do systemu wsparcia finansowego”.

Obecny model pomocy społecznej w Polsce ukształtowała ustawa z dnia 29 listopada 1990 roku o pomocy społecznej. Obowiązująca ustawa z dnia 12 marca 2004 roku charakteryzuje nowoczesne ustawodawstwo w tej dziedzinie, kreujące pomoc społeczną jako system zróżnicowanych i zmiennych w czasie świadczeń finansowanych ze źródeł publicznych i realizowanych na zasadach subsydiarności i indywidualizacji przez wyspecjalizowane służby w sytuacjach uzasadniających ich udzielenie wystąpieniem szczególnej potrzeby socjalnej. Przepisy o pomocy społecznej przewidują mechanizmy, które powinny zapobiegać wieloletniemu uzależnieniu od zasiłków. Pierwszym z nich, zwłaszcza gdy przyznawane świadczenia są marnotrawione, jest możliwość ich zamiany na pomoc rzeczową i usługową. Drugim narzędziem, które ma mobilizować do wyjścia z pułapki bezradności, może być **kontrakt socjalny**. Jest to rodzaj umowy między pracownikiem socjalnym a osobą korzystającą z pomocy na wykonanie konkretnego zadania. Może nim być zobowiązanie do znalezienia pracy czy udział w terapii odwykowej. Zadaniem drugiej strony kontraktu, czyli pracownika socjalnego, jest np. wspólna wizyta w urzędzie lub pomoc w przygotowaniu dokumentów potrzebnych do szukania pracy. Jeżeli osoba nie wywiązuje się z zapisu kontraktu, odmawia jego podpisania, gmina może odmówić przyznania jej zasiłku lub go odebrać. **W roku 2017 podpisano 6 kontraktów socjalnych i objęto nimi 6 osób, w roku 2018 zaś 10 kontraktów z 10 osobami.**

Świadczenia pomocy społecznej są zróżnicowane, niektóre z nich mają charakter obligatoryjny, a inne fakultatywny. Każdy rodzaj świadczenia ma ustawowo określone przesłanki będące podstawą ich przyznania. Wyodrębnić można następujące rodzaje świadczeń: w naturze, w usługach i pieniężne. Udzielane są bezpłatnie, odpłatnie lub za częściową odpłatnością.

Podstawowe rodzaje świadczeń wypłacanych przez tut. OPS na podstawie ustawy o pomocy społecznej w 2017 r

Rodzaj świadczeń	Liczba osób	Liczba osób w rodzinach	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)
zasiłki stale	95	142	971	496 314,00 zł
zasiłki okresowe	109	285	481	198 709,00 zł
Schronienie	6	6	72	39 100,00 zł
usługi opiekuńcze	67	81	25624	421 227,00 zł
zasiłki celowe	138	293	148	212 236,00 zł
odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	17	17	165	387 492,00 zł

Podstawowe rodzaje świadczeń wypłacanych przez tut. OPS na podstawie ustawy o pomocy społecznej w 2018 r

Rodzaj świadczeń	Liczba osób	Liczba osób w rodzinach	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)
zasiłki stale	84	123	844	436 994,00 zł
zasiłki okresowe	89	223	460	201 721,00 zł
Schronienie	6	6	72	32 445,00 zł
usługi opiekuńcze	66	77	27043	486 024,00 zł
zasiłki celowe	154	358	174	126 325,00 zł
odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	20	20	183	458 622,00 zł

W 2018 r. w porównaniu do poprzednich lat, nieznacznie spadła liczba osób, które korzystają ze świadczeń z pomocy społecznej. Liczba gospodarstw domowych, które korzystają z pomocy społecznej w 2018 r. - w porównaniu z 2017 r. - zmniejszyła się o 3 proc. Na zmniejszenie się liczby osób ma wpływ sytuacja na rynku pracy. Obserwowana w ostatnich latach malejąca stopa bezrobocia koreluje z malejącą populacją korzystających z pomocy społecznej, zwłaszcza beneficjentów z gospodarstw z dziećmi na utrzymaniu.

W ramach zadań własnych Gminy o charakterze obowiązkowym, o których mowa w art. 17 Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzeliach zrealizował :

– **pracę socjalną**

Praca socjalna to działalność zawodowa polegająca na prowadzeniu polityki społecznej w zakresie podnoszenia dobrobytu i poprawy jakości życia jednostki i społeczeństwa oraz złagodzenia ludzkiego cierpienia i rozwiązywania problemów społecznych. To także stały kontakt z rodziną i wspieranie jej w pokonywaniu trudności, jakie napotyka w codziennym życiu. Nie bez znaczenia pracę pracownika socjalnego ujmuje się, jako służbę drugiemu człowiekowi. To on pomaga wówczas, gdy wszystko inne zawiedzie. Praca socjalna prowadzona jest między innymi w oparciu o kontrakt socjalny z klientem. Kontrakt socjalny to umowa wsparcia zawarta pomiędzy pracownikiem socjalnym, a osobą ubiegającą się o pomoc określająca uprawnienia i zobowiązania stron umowy w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji rodziny. Wskazuje osobie, lub rodzinie kierunki działań, mobilizuje do własnej aktywności, wzmacnia wiarę we własne siły, zapewnia możliwość korzystania z potrzebnego doradztwa oraz pomocy finansowej. Powinien uwzględniać indywidualne potrzeby i predyspozycje klienta. To skuteczny drogowskaz dla osób, które mają problemy ze zorganizowaniem się w życiu codziennym dla osób niezaradnych, które wymagają planu działania.

Zestawienie form pracy socjalnej wykonanej przez pracowników OPS w roku 2017

Liczba rodzin objętych pracą socjalną	41
Liczba rodzin objętych wyłącznie pracą socjalną	10
Liczba rodzin monitorowanych	162
Liczba osób starszych objętych monitoringiem	74
Liczba osób starszych objętych pomocą usługową	67
Liczba interwencji	30
Liczba rodzin objętych pracą socjalną które poprawiły swe funkcjonowanie	6
Liczba prowadzonych procedur „Niebieskiej Karty”	47
Liczba rodzin z dziećmi, dotkniętych problemem alkoholowym	28
Liczba osób skierowanych do MGKRPA	17
Liczba rodzin wspieranych przez asystenta rodziny	11
Liczba sporządzonych planów pracy z rodziną	41
Liczba kontraktów socjalnych zawartych z klientami OPS	6
Liczba skierowań wydanych na pomoc żywnościową w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z EFS(FEAD)	800

Zestawienie form pracy socjalnej wykonanej przez pracowników OPS w roku 2018

Liczba rodzin objętych pracą socjalną	19
Liczba rodzin objętych wyłącznie pracą socjalną	9
Liczba rodzin monitorowanych	159
Liczba osób starszych objętych monitoringiem	78
Liczba osób starszych objętych pomocą usługową	66
Liczba interwencji	26
Liczba rodzin objętych pracą socjalną które poprawiły swe funkcjonowanie	7
Liczba prowadzonych procedur „Niebieskiej Karty”	47
Liczba rodzin z dziećmi, dotkniętych problemem alkoholowym	22
Liczba osób skierowanych do MGKRPA	21
Liczba rodzin wspieranych przez asystenta rodziny	11
Liczba sporządzonych planów pracy z rodziną	32
Liczba kontraktów socjalnych zawartych z klientami OPS	10
Liczba skierowań wydanych na pomoc żywnościową w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z EFS(FEAD)	808

– **poradnictwa specjalistycznego ,**

– Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia klientom oraz mieszkańcom wsparcie w zakresie porad psychologicznych oraz konsultacji dotyczących uzależnień.

– **udzielenia schronienia**

Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych. W roku 2017 udzielono schronienia dla 6 osób , koszt w/w świadczeń wyniósł 39 100 zł zaś w roku 2018 z formy pomocy w postaci udzielenia schronienia skorzystało również 6 osób przy poniesionym koszcie 32 445,00 zł. Współpracujemy z wieloma instytucjami do tego przeznaczonymi. Skala bezdomności w Gminie Chorzele od lat utrzymuje się na podobnym poziomie. Zjawisko ma charakter dynamiczny i zmienny w zakresie uchwycenia faktycznej liczby bezdomnych, szczególnie w okresie zimy, ponieważ nie wszyscy bezdomni są zainteresowani pomocą i chętni do skorzystania ze wsparcia.

Schronienie klientów OPS w latach 2017-2018

Rok	liczba klientów	ilość świadczeń/m-cy	kwota
2017	6	72	39 100,00 zł
2018	6	72	32 445,00 zł

– **zapewnienia posiłku**

Dożywianie dzieci i zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie osobom, tego pozbawionym jest zadaniem własnym obowiązkowym Gminy. Gmina Chorzele realizuje ten obowiązek przy wykorzystaniu środków, o których mowa w Uchwały Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Adresatami programu są dzieci od 0-7 roku życia, uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych oraz osoby dorosłe w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności samotne, starsze, chore, niepełnosprawne, jeśli ich dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego z ustawy o pomocy społecznej. Formą realizacji dożywiania jest zakup posiłku lub przyznanie zasiłku celowego na zakup żywności. Realizacja tej formy pomocy odbywała się głównie poprzez prowadzenie dożywiania dzieci w placówkach edukacyjnych oraz przyznawanie zasiłków celowych na zakup żywności z w/w programu.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń lub dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku, a rodzina nie chce/ nie może ubiegać się o wsparcie, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje ośrodek pomocy społecznej o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku. Udzielenie takiej pomocy nie wymaga wydania decyzji administracyjnej i ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Z pomocy tej skorzystało 646 dzieci i młodzieży.

Ogólny koszt programu zamknął się kwotą 202 377,95 zł, w tym środki własne gminy wyniosły 70 217,95 zł, a dotacja z rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wyniosła 132.160,00 zł. – udział gminy w realizacji tego zadania wyniósł, zatem 35 %.

Rodzaj świadczeń	liczba osób	liczba osób w rodzinach	liczba świadczeń	kwota świadczeń (w zł.)
Zasiłek na żywność	54	118	75	25 245,00 zł
Posiłki (szkoły, stołówki)	646	1400	93413	177 133,00 zł

– **przyznawania i wypłaty zasiłków okresowych**

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. W 2018 roku – przyznano świadczenie 89 osobom w kwocie łącznie 201 721,00 złotych.

– **przyznawania i wypłaty zasiłków celowych**

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Ośrodek Pomocy Społecznej w 2018 roku udzielił pomocy w w/w formie 154 osobom, w łącznej kwocie 126 325,00zł.

Dodatkowo Ośrodek udzielił wsparcia 1 rodzinie w formie zasiłku celowego z powodu zdarzenia losowego - pożaru w jednorazowej w kwocie 6 000,00 zł. Dla poszkodowanych zorganizowano zbiórkę rzeczową i pieniężną.

– **organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi**

Zgodnie z art. 50 ustawy o pomocy społecznej osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze to świadczenie niepieniężne z pomocy społecznej, obejmujące pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem osobie starszej, która w tym zakresie wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Wymiar i zakres usług opiekuńczych uzależniony jest od stanu zdrowia osoby starszej, jej sytuacji rodzinnej i materialnej, sprawności psychofizycznej, jak również możliwości wsparcia i udzielenia pomocy ze strony rodziny i środowiska. Usługi opiekuńcze są zadaniami własnymi gminy o charakterze obowiązkowym.

Podstawą świadczenia usług jest decyzja administracyjna określająca: okres, wymiar godzinowy i miejsce świadczenia usług, zakres czynności wykonywanych w ramach usług oraz wysokość i termin wnoszenia odpłatności. Liczba godzin dziennie oraz liczba dni w tygodniu, w których świadczone są usługi jest określona indywidualnie, w zależności od sytuacji i potrzeb klienta. Z pomocy usługowej korzystają:

– osoby obłożnie chore, całkowicie niezdolne do samodzielnego zaspokojenia potrzeb życiowych,

– osoby z ograniczoną sprawnością z powodu wieku lub inwalidztwa, przewlekle chore w pewnym stopniu zdolne do samodzielnego zaspokojenia potrzeb, lecz wymagające pomocy przy wykonywaniu różnych czynności związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego.

Dzięki pomocy usługowej ludzie starsi, obłożnie chorzy, niepełnosprawni mają możliwość funkcjonowania w swoim naturalnym środowisku.

Odpłatność za usługi opiekuńcze wynika z uchwały Rady Miejskiej. Wysokość odpłatności klienta za usługi uzależniona była od sytuacji rodzinnej osoby oraz jej dochodu lub dochodu na osobę w rodzinie. Ponadto prowadzony jest monitoring środowisk niekorzystających lub rezygnujących z usług opiekuńczych, które z racji wieku, samotności oraz stanu zdrowia, w naszej ocenie wymagają nadzoru. Monitoring to wizyta przynajmniej raz w miesiącu, pozwala na zbudowanie zaufania pomiędzy pracownikiem socjalnym, a potencjalnym klientem jeszcze przed objęciem usługami opiekuńczymi. Niweluje także poczucie osamotnienia, ponieważ ktoś wykazuje zainteresowanie losem osoby starszej. **W roku 2018r tą formą pomocy zostało objętych 66 osób, z którymi**

pracowało 5 opiekunek zatrudnionych na umowę o pracę i 37 opiekunek zatrudnionych na umowę zlecenie (w zależności od potrzeb).

– **kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu**

Zgodnie z art. 54 osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby, jej przedstawiciela ustawowego lub na podstawie postanowienia sądu o umieszczeniu bez zgody strony w domu pomocy społecznej.

Dom Pomocy Społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne. Kierowanie do domu pomocy społecznej jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. W 2018 roku w domach pomocy społecznej przebywało 20 osób – mieszkańców naszej gminy.

	Rok 2017	Rok 2018
Wydatki OPS na DPS (łącznie)	387 492,00 zł	458 622,00 zł
Średnia miesięczna dopłata OPS (gminy) do pobytu jednej osoby	2 349,00 zł	2 729,89 zł
Liczba przebywających na dzień 31 grudnia	17	20
Średni koszt miesięcznego pobytu w Domu Pomocy Społecznej jednej osoby	2 691,00 zł	3 348,42 zł

Ustawa o pomocy społecznej określa, iż kwota stanowiąca koszt pobytu w domu pomocy społecznej dzielona jest pomiędzy osobę umieszczaną, rodzinę oraz Gminę. W praktyce główny ciężar utrzymania osoby w DPS spada jednak na Gminę. Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzelach stara się aby w możliwy prawnie sposób egzekwować od rodzin chociaż dobrowolne wpłaty, jeśli w myśl ustawy o pomocy społecznej osoby są z niej zwolnione (tj. dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 300% kryterium dochodowego czyli 1584 zł). Do roku 2018 podpisano z członkami rodziny osoby umieszczonej w DPS 14 umów na częściową dopłatę do kosztów pobytu osoby w domu pomocy społecznej.

– **przyznawania i wypłacenia zasiłku stałego**

Zasiłek stały przysługuje:

1. pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
2. pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

W 2018 roku przyznano zasiłek stały dla ogółem 84 osób. Łącznie na ten cel wypłacono kwotę 436 994,00 zł.

Zadania wynikające z odrębnych ustaw

Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych

Prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych mają osoby, które spełniają kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej. Potwierdza się je decyzją administracyjną, ważną 90 dni od dnia złożenia wniosku. W przypadku udzielania świadczeń w stanie nagłym termin liczony jest od dnia rozpoczęcia udzielania świadczeń zdrowotnych – **w 2018 r. wydano 18 decyzji.**

Świadczenie przysługuje osobom korzystającym z placówek opieki zdrowotnej nie posiadającym prawa do ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie jest dość istotnym problemem. Pomoc i wsparcie rodzinom dotkniętym przemocą, z uwagi na złożoność i specyfikę, wymaga współpracy wielu służb. Interdyscyplinarność działań ma duży wpływ na udzielenie kompleksowej pomocy wszystkim członkom rodziny. Zespół Interdyscyplinarny ma za zadanie koordynowanie działań specjalistów w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Opracowanie i realizacja planu pomocy oraz monitorowanie sytuacji rodzin to zadanie grup roboczych utworzonych przez Zespół Interdyscyplinarny. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Chorzelach został powołany Zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Chorzele Nr 36/2011 z dnia 6 maja 2011r. Zespół tworzą przedstawiciele różnych instytucji zaangażowanych w walkę z problemem przemocy w rodzinie tj.: policji, szkół, prokuratury, kuratorzy sądowi, przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, przedstawiciele Miejsko Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawiciele służby zdrowia.

Zadaniem Zespołu jest koordynowanie i integrowanie działań przedstawicieli różnych podmiotów działających na terenie gminy, a także specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Szczegółowe zadania Zespołu to:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- opracowywanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzelach prowadzi obsługę logistyczno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Chorzelach.

Ze składu Zespołu Interdyscyplinarnego zostało wyłonione 6 grup roboczych pracujących nad indywidualnymi przypadkami przemocy w rodzinie.

W roku 2018 grupy robocze Zespołu Interdyscyplinarnego prowadziły łącznie 47 postępowań w zakresie procedury Niebieskiej Karty. W tym roku wszczętych zostało 26 procedur Niebieskiej Karty, odbyło się łącznie 162 posiedzeń grup roboczych, 4 razy zwołano spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego. Pracę socjalną z rodzinami dotkniętymi przemocą prowadzi przede wszystkim zespół w składzie pracownik socjalny i dzielnicowy KP w Chorzelach, którzy realizują swoje działania w obszarze interwencyjnym. Ponadto członkowie grupy roboczej diagnozują sytuację rodziny dotkniętej przemocą i udzielają kompleksowych informacji o możliwości uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej. Podejmują działania między innymi do osoby stosującej przemoc motywując do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych. W 2018r wzorem lat ubiegłych zorganizowano w siedzibie OPS dyżury psychologa i konsultanta ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Dyżur pełniony był w każdy drugi roboczy czwartek miesiąca od godz. 8:00 do 15:30. Podczas dyżuru odbywały się konsultacje indywidualne z ofiarami przemocy w rodzinie.

Wspólnie z dzielnicowymi KP w Chorzelach pracownicy socjalni 2-3 razy w miesiącu odbywali wspólne wyjazdy popołudniowe do rodzin, gdzie zachodzi podejrzenie stosowania przemocy domowej lub zaniedbywania dzieci pod kątem opiekuńczo-wychowawczym.

Dodatkowo w okresie wzmożonych mrozów dokonywano wizyt kontrolnych u osób samotnych, starszych, niezaradnych – zagrożonych zamrożeniem i proponowano niezbędną pomoc. Dużą przeszkodą w realizacji działań pomocowych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz niesienia pomocy rodzinom doświadczającym przemocy jest trudność w odseparowaniu sprawcy od ofiary. Choć nowelizacja ustawy wprowadziła środki zapobiegawcze w postaci zakazu zbliżania się i kontaktowania oraz zobowiązania do opuszczenia mieszkania na drodze nieprocesowej, trudno w tym momencie określić czy zapisy te będą wykorzystywane i przyniosą pozytywny skutek. Drugą trudnością, która wynika z braku możliwości separacji sprawcy jest wycofywanie się ofiar z podejmowanych działań. Ofiary przemocy domowej obawiają się utraty dachu nad głową, a także odwetu sprawcy za podjęte przez nie działania.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej

Asystent rodziny-profesjonalne wsparcie rodzin

Bardzo istotne znaczenie w pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, odgrywa włączenie do pracy z rodziną asystenta, który towarzyszy jej członkom, niemal na co dzień. Asystent wspiera rodzinę przy wprowadzaniu zmian w swoim myśleniu, zachowaniu oraz otoczeniu, koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci. Rodziny, do których trafić może asystent, często sprawują nieprawidłową opiekę nad dzieckiem, nieumiejętnie zapewniają dziecku bezpieczeństwo. Występujące w rodzinach dysfunkcje m.in. niestałość emocjonalna, nadpobudliwość, duży opór, agresja sprawiają, że praca z rodzinami staje się bardziej efektywna poprzez włączenie do współpracy wielu służb. Najważniejszym zadaniem systemu wspierania rodziny jest zapobieganie oddzieleniu dziecka od rodziny naturalnej, a gdy znajdzie się w pieczy zastępczej, umożliwienie szybkiego powrotu do rodziny biologicznej. Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzelach zatrudnia asystenta rodziny, który pracuje z 11 rodzinami.

W roku 2018r Gmina Chorzele wzorem lat ubiegłych brała udział w konkursie „Program Asystent rodziny Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na rok 2018” ogłoszonym przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Gmina otrzymała dotację w kwocie 17 065,00zł na pokrycie kosztów wynagrodzenia dla asystenta rodziny. Wkład własny Gminy wyniósł 10 481,00 zł.

Szlachetna paczka

W roku 2018 Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzelach wzorem lat ubiegłych przyłączył się do akcji „Szlachetna Paczka” skierowanej do osób w szczególnie trudnej sytuacji materialnej z niezależnych od siebie przyczyn. Wolontariusze spotkali się z rodzinami wytypowanymi przez OPS, aby poznać ich historie i włączyć je do tej szlachetnej akcji. Obdarowane rodziny twierdziły, że „spełniły się ich marzenia”. Ogromna radość i łyzy szczęścia widziane na twarzach tych osób, bez wątplenia oznaczały, że cel został osiągnięty. Była to „mądra pomoc, która z pewnością da szansę na zmianę”.

Program „Dostarczanie nadwyżek żywności najuboższej ludności Unii Europejskiej”.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzelach od 2004r prowadzi dystrybucję żywności w ramach programu PEAD a aktualnie programu POPŻ 2014-2020.

Celem Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 jest dotarcie z pomocą żywnościową do grup osób najbardziej potrzebujących w całej Polsce. Od września **2016 roku rozpoczęła się** realizacja Podprogramu 2016, w ramach którego osoby najbardziej potrzebujące w całej Polsce mogły skorzystać ze wsparcia w postaci żywności, jak również możliwości uczestniczenia w różnych działaniach wspierających, edukacyjnych i włączających. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Od września 2016 roku w Ośrodku Pomocy Społecznej w Chorzelach, osoby, które otrzymały skierowanie i kwalifikowały się wg Wytycznych MRPiPS, mogły skorzystać ze wsparcia w postaci

żywności, która była cyklicznie dystrybuowana w formie paczek żywnościowych. Do końca maja 2018 roku, każda z osób otrzymujących paczki żywnościowe otrzymała w nich produkty następującego typu: makaron jajeczny, ryż biały, herbatniki, fasolę białą, filet z makreli w oleju, mleko UHT, groszek z marchewką, koncentrat pomidorowy, powidła śliwkowe, szynkę drobiową, gulasz wieprzowy z warzywami, cukier biały, olej rzepakowy, szynkę wieprzową, pasztet wieprzowy, ser podpuszczkowy dojrzewający.

Prócz wsparcia żywnościowego, Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzelach realizował i realizować będzie działania wspierające, edukacyjne oraz działania zgodne z ustawą o pomocy Społecznej. Ośrodek Pomocy Społecznej w 2018 roku przekazywał paczki żywnościowe w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa. **W sumie w 2018r. przekazano 44 tony 823 kg żywności POPŻ dla 808 osób z 230 rodzin co miesiąc.**

Dodatek mieszkaniowy

Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy państwa dla osób, które nie są w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania. Dodatki mieszkaniowe przyznawane są na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. 2017 poz. 180 z późn. zm.). Wypłata dodatków mieszkaniowych jest obowiązkowym zadaniem gminy, realizowanym przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Dodatek mieszkaniowy ma na celu zmniejszenie wysokich kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, ponoszonych przez osoby o najniższych dochodach. Podstawowe wymogi uprawniające do otrzymania dodatku mieszkaniowego, które należy spełniać to:

- posiadać tytuł prawny do zajmowanego mieszkania,
- dochód na osobę w gospodarstwie domowym w okresie trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie może być większy niż:
 - 175 % kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym,
 - 125 % kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym;
- powierzchnia użytkowa mieszkania nie może przekraczać dopuszczalnej powierzchni normatywnej tj.:

- Dla 1 osoby - 35 m²
- Dla 2 osób - 40 m²
- Dla 3 osób - 45 m²
- Dla 4 osób - 55 m²
- Dla 5 osób - 65 m²
- Dla 6 osób - 70 m²

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego nie przekracza normatywnej powierzchni o więcej niż: 30% albo 50% pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60%.

Normatywną powierzchnię powiększa się o 15m², jeśli w lokalu mieszkalnym zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku inwalidzkim lub osoba niepełnosprawna, jeśli niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju. /wymagane stosowne orzeczenie o niepełnosprawności z wpisem o uprawnieniu do dodatkowej powierzchni/ Wyjątek stanowią orzeczenia wydane do 22 listopada 2004r., wówczas należy dołączyć zaświadczenie lekarskie o wymogu zamieszkiwania w oddzielnym pokoju. Wysokość dodatku stanowi różnicę między wydatkami przypadającymi na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu a kwotą, którą powinna opłacić osoba ubiegająca się o dodatek z własnych dochodów. Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na okresy 6- miesięczne.

W 2018 roku przyjęto i rozpatrzono 27 wniosków o dodatek mieszkaniowy. Liczba wydanych decyzji: - przyznających – 27. Na ten cel wydatkowano kwotę 15 104,18 zł.

Świadczenia rodzinne.

Aktualny system świadczeń rodzinnych został wprowadzony 1 maja 2004 r. Podstawę prawną systemu stanowi ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych .

Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy i świadczenie pielęgnacyjne,
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka,
- 4) świadczenia wypłacane przez gminy – obowiązuje od 5 września 2015 r.,
- 5) świadczenie rodzicielskie – obowiązuje od 1 stycznia 2016 r.

Obok posiadania dziecka na utrzymaniu, głównym kryterium uprawniającym do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami jest przeciętny miesięczny dochód, w przeliczeniu na osobę w rodzinie, z roku kalendarzowego poprzedzającego okres zasiłkowy. Kryterium dochodowe dotyczy dochodu netto, tj. po odliczeniu podatku dochodowego i składek na ubezpieczenie społeczne oraz na ubezpieczenie zdrowotne i wynosi od 1 listopada 2015 r. 674 zł na osobę lub 764 zł, gdy w rodzinie jest dziecko niepełnosprawne. Kolejnym świadczeniem uzależnionym od dochodu jest jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka. Kryterium dochodowe przy ubieganiu się o to świadczenie zostało wprowadzone od stycznia 2013 r. i wynosi 1922 zł. Niezależnie od wysokości dochodu rodziny przyznawane są: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny oraz świadczenie rodzicielskie. Zasiłek rodzinny oraz specjalny zasiłek opiekuńczy przyznawane są na okres zasiłkowy, tj. od 1 listopada jednego roku do 31 października następnego roku kalendarzowego. Przy ustalaniu uprawnień do w/w świadczeń brane są pod uwagę dochody osiągnięte w roku poprzedzającym okres zasiłkowy. W przypadkach określonych w ustawie dochód ten pomniejsza się o dochód utracony lub powiększa o dochód uzyskany po roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy. Świadczenie rodzicielskie przysługuje bez względu na dochód, głównie niezatrudnionym matkom od momentu urodzenia się dziecka na okres co najmniej 52 tygodni. System świadczeń rodzinnych oparty jest o zasadę pomocniczości, uwzględniającą regułę, że osobami w pierwszej kolejności zobowiązanymi do łżenia na utrzymanie dzieci są ich rodzice. W przypadku, gdy ich środki i uprawnienia są niewystarczające do wychowania i utrzymania dzieci, przysługuje pomoc państwa w postaci świadczeń rodzinnych. W sytuacji osób samotnie wychowujących dzieci oznacza to konieczność zasądzenia alimentów na rzecz dziecka od drugiego z rodziców. Aby skorzystać z dodatków do zasiłku należy przede wszystkim mieć prawo do zasiłku rodzinnego. Ponadto, do każdego z dodatków wymagane jest spełnienie dodatkowych warunków związanych z tytułem (powodem) przyznania dodatku. Jednocześnie można pobierać kilka rodzajów dodatków. Innymi świadczeniami przyznawanymi na mocy w/w ustawy są świadczenia opiekuńcze tj.: - zasiłek pielęgnacyjny, wynosił 153 zł. o od 1 listopada 2018r - 184 zł, przysługuje na dziecko do 16 roku życia, które ma orzeczoną niepełnosprawność; osobie powyżej 16 lat, jeśli ma orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed 21 rokiem życia; oraz osobie, która ukończyła 75 lat i nie pobiera dodatku pielęgnacyjnego w ZUS. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego przysługuje bez względu na dochód i jest przyznawane do końca ważności orzeczenia; - świadczenie pielęgnacyjne wynosiło 1406 zł a od 1 listopada 2018r - 1583 zł przysługuje: matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności - jeżeli rezygnuje z zatrudnienia lub nie podejmuje zatrudnienia w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania, na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Świadczenie przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała: nie później niż do 18 roku życia lub

w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do 25 roku życia; - specjalny zasiłek opiekuńczy wynosi 520 zł, przysługuje osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują lub nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania, na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Jest to świadczenie uzależnione od dochodu, który nie może wynosić więcej jak 664 zł na osobę w rodzinie – kwota obowiązująca do 31 października 2015 r. i 764 zł na osobę w rodzinie od 1 listopada 2015 r..

Rodzaj świadczenia	Wydatki na świadczenia w 2017 roku	Liczba przyznanych świadczeń w 2017 roku	Wydatki na świadczenia w 2018 roku	Liczba przyznanych świadczeń w 2018 roku
Zasiłki rodzinne	1 945 777,00 zł	16665	1 808 750,65 zł	15661
Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu: urodzenia dziecka	945 154,00 zł	8729	874 346,86 zł	8119
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	97 590,00 zł	248	73 652,23 zł	193
Samotnego wychowywania dziecka	78 340,00 zł	391	74 694,14 zł	381
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	81 489,00 zł	759	78 348,48 zł	741
Rozpoczęcia roku szkolnego	100 090,00 zł	1368	93 350,05 zł	1296
Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	194 859,00 zł	2311	180 797,00 zł	2087
Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	335 890,00 zł	3577	311 533,32 zł	3344
Zasiłki rodzinne z dodatkami	2 890 931,00 zł	25394	2 683 097,51 zł	23780
Zasiłki pielęgnacyjne	432 684,00 zł	2828	447 754,00 zł	2831
Świadczenia pielęgnacyjne	866 209,00 zł	619	924 032,00 zł	629
Specjalny zasiłek opiekuńczy	170 353,00 zł	330	167 525,00 zł	318
Świadczenia opiekuńcze	1 469 246,00 zł	3777	1 539 311,00 zł	3778

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	87 000,00 zł	87	109 000,00 zł	109
Świadczenie rodzicielskie	332 384,00 zł	367	462 814,00 zł	497
RAZEM	4 779 561,00 zł	29625	4 794 222,51 zł	28164

zasilek dla opiekuna

wynosił 620 zł., przysługujący osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Rodzaj świadczenia	Wydatki na świadczenia w 2017 roku	Liczba przyznanych świadczeń w 2017 roku	Wydatki na świadczenia w 2018 roku	Liczba przyznanych świadczeń w 2018 roku
Zasilek dla opiekuna	196 648,00 zł	380	163 053,00 zł	305

Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" z dnia 1 stycznia 2017r wprowadziła nowe jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł, przysługujące rodzicom dziecka lub opiekunom faktycznym dziecka, jeżeli w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, zdiagnozowano u dziecka ciężkie i nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu.

Świadczenie "Za życiem"

Wydatki na świadczenia w 2017 roku	Liczba przyznanych świadczeń w 2017 roku	Wydatki na świadczenia w 2018 roku	Liczba przyznanych świadczeń w 2018 roku
0	0	4 000,00 zł	1

rodzina 500+ - Świadczenie wychowawcze

Od 1 sierpnia 2017 roku zwiększył się zakres zadań realizowanych przez Ośrodek. Aktualnie w OPS realizowany jest Program Rodzina 500+, który gwarantuje regularne wsparcie dla rodziców wychowujących dzieci. Wsparcie na drugie i kolejne dziecko jest przyznawane bez względu na wysokość dochodów rodziny. Otrzymują je także rodzice i opiekunowie samotnie wychowujący dzieci, niezależnie od kwoty świadczeń alimentacyjnych. Rodziny o niskich dochodach otrzymują wsparcie także na pierwsze i jedyne dziecko, jeśli spełniają kryterium dochodowe – nie więcej niż 800 zł na osobę w rodzinie lub nie więcej niż 1200 zł na osobę w rodzinie w przypadku wychowywania dziecka niepełnosprawnego.

Od 1 października 2017 r. świadczenie wychowawcze na dane dziecko nie przysługuje, jeżeli osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało ustalone, na rzecz tego dziecka od jego rodzica, świadczenie alimentacyjne na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, chyba że:

- 1) drugie z rodziców dziecka nie żyje;
- 2) ojciec dziecka jest nieznan;
- 3) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone;
- 4) sąd zobowiązał jedno z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka;

5) dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach.

Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego (500+) przyjmowane są przez cały rok począwszy od 01.04.2016 roku. Wnioski klienci składać mogą osobiście w OPS, jak również poprzez jeden z serwisów – Platforma Usług Elektronicznych Zakład Ubezpieczeń Społecznych, portal Empati@, ePUAP lub za pośrednictwem bankowości internetowej czy Poczty Polskiej. W początkowej fazie z powodu ogromnego zainteresowania sparaliżowana została platforma ePUAP oraz system informatyczny Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Pojawiły się również problemy z wnioskami złożonymi poprzez system elektroniczny tj. większość tych wniosków była wadliwie wypełniona. Aby nanieść korektę klienci zmuszeni byli do osobistego stawiennictwa w tut. OPS lub do przesłania po raz kolejny prawidłowo wypełnionego wniosku.

Świadczenie wychowawcze - wydatki i liczba świadczeń w 2017 r.

Rodzaj świadczenia	Wydatki na świadczenia	Liczba przyznanych świadczeń
Świadczenie wychowawcze	9 530 249,00 zł	19110

Świadczenie wychowawcze - wydatki i liczba świadczeń w 2018 r.

Rodzaj świadczenia	Wydatki na świadczenia	Liczba przyznanych świadczeń
Świadczenie wychowawcze	9 220 548,00 zł	18488

Wbrew powszechnej opinii praca w w/w dziale nie ogranicza się tylko do przyjmowania wniosków i wydawania decyzji na początku okresu zasiłkowego. Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego podlegają weryfikacji. Następnie prowadzone jest dokładne postępowanie (często bardzo skomplikowane z uwagi na nieprecyzyjność przepisów), zbieranie materiału dowodowego, które kończy wydanie decyzji. Prowadzone są również liczne postępowania wyjaśniające po otrzymaniu informacji od pracowników innych działów o zmianie sytuacji zawodowej lub rodzinnej u klienta, a także po zgłoszeniu zmian przez wnioskodawcę – często kończące się wydaniem decyzji zmieniającej i prowadzeniem postępowania dot. żądania zwrotu i decyzji żądającej zwrotu.

Ponadto od 1 lipca 2018 r. zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”, Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje ww. program, który jest inwestycją w edukację polskich dzieci. To 300 zł jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. Rodzice otrzymują świadczenie bez względu na dochód.

Ilość świadczeń przyznanych w 2018 r.	1401
Wydatki poniesione na wypłaty świadczeń	420.300 zł

Wnioski o świadczenie Dobry start, podobnie jak wnioski o świadczenie wychowawcze, można było składać online od 1 lipca przez stronę empatia.mrpips.gov.pl lub przez bankowość elektroniczną oraz od 1 sierpnia drogą tradycyjną (osobiście w siedzibie ośrodka lub za pomocą poczty polskiej). Wnioski należało złożyć do 30 listopada.

Fundusz alimentacyjny- osoby uprawnione do alimentów

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

1)obywatelom polskim

2) cudzoziemcom:

a) jeżeli wynika to z przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,

b) jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,

c) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich oraz zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu ww. ustawy oznacza egzekucję, w wyniku, której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych.

Pomoc państwa w postaci świadczeń z funduszu alimentacyjnego ma na celu wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania alimentów od osoby zobowiązanej do alimentacji wobec dziecka; co nie ogranicza się wyłącznie do wypłaty świadczeń, ale łączy się z działaniami zmierzającymi do zwiększenia odpowiedzialności osób zobowiązanych do alimentacji. Wyżej wymienione świadczenia przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo, jeżeli egzekucja alimentów w okresie dwóch miesięcy poprzedzających złożenie wniosku była bezskuteczna, a dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekroczył kwoty 725 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

ROK	2017	2018
LICZBA ŚWIADCZEŃ	1133	1013
KWOTA ŚWIADCZEŃ	402 040,00 zł	373 255,00 zł

Działania wobec dłużników alimentacyjnych

Działania wobec dłużników alimentacyjnych przewidziane w ustawie z dnia 07.09.2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów podejmuje organ właściwy dłużnika tj. wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego.

Wszelkie działania wobec dłużników w związku z bezskuteczną egzekucją alimentów, podejmowane są na wniosek organu właściwego wierzyciela, jeśli:

1) osobie uprawnionej zostało przyznane prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego;

2) osoba uprawniona do świadczenia alimentacyjnego od rodzica lub jej przedstawiciel ustawowy złoży do organu właściwego wierzyciela wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

W 2018 r. Dział Świadczeń Rodzinnych podjął następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

1) Przeprowadzono 12 wywiadów alimentacyjnych oraz odebrano 12 oświadczeń majątkowych, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn nielożenia na utrzymanie osoby uprawnionej.

2) Przekazano 8 informacji komornikowi sądowemu, które miały wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji.

3) W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, został zobowiązany do zarejestrowania się, jako bezrobotny (7 osób).

- 4) Wysłano 7 informacji do Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika.
- 5) W przypadkach uniemożliwienia przez dłużnika alimentacyjnego przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, odmowy złożenia oświadczenia majątkowego, odmowy zarejestrowania się, jako bezrobotny lub jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się, jako bezrobotny oraz odmowy przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych (w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy) bez podania uzasadnionej przyczyny, tut. Organ wszczął 3 postępowania dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, a następnie wydał w tych sprawach 3 decyzje.
- 6) Złożono 49 wniosków o ściganie dłużnika za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, do Prokuratury Rejonowej w Przasnyszu oraz 3 wnioski do Starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.
- 7) Przekazano 49 zawiadomień dłużnikom alimentacyjnym z informacją o: - przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego; - o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa oraz 36 pism do gminy właściwej dłużnika i wierzyciela.
- 8) Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami. Następowало to w drodze wydania decyzji administracyjnej. Od 18 września 2015 r. ten zapis w ustawie uległ zmianie. Z uwagi na powyższe zlikwidowano tryb administracyjnej egzekucji należności dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa powstałych z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego i wprowadzono egzekucję sądową, jako sposób dochodzenia tych należności – oznacza to, iż wobec wszystkich dłużników alimentacyjnych mających zobowiązania wobec tut. OPS należało wystąpić z wnioskiem do komornika sądowego o przyłączenie bądź wszczęcie egzekucji na rzecz OPS – złożono 49 wniosków.
- 9) W związku z art. 7 ust. 1 pkt. 22 i ust. 2a ustawy z dnia 14 lutego 2003 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych, została nawiązana współpraca z Krajowym Rejestrem Długów, Biurem Informacji Gospodarczej Info Monitor, Krajowym Biurem Informacji Gospodarczej oraz Rejestrem Dłużników ERIF BIG S.A. i przekazano do w/w biur informacje gospodarcze o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości w ich regulowaniu za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Postępowanie w sprawie funduszu alimentacyjnego nie sprowadza się do przyjęcia wniosku i wydania decyzji wierzycielowi, ale polega również na przeprowadzeniu postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, co stanowi skomplikowaną procedurę (m.in. prowadzenie korespondencji z innymi instytucjami, organami właściwymi dłużnika, organami właściwymi wierzyciela, komornikami, zgłaszanie dłużników do krajowego rejestru długów, przekazanie dłużnikowi informacji o przyznanych świadczeniach osobie uprawnionej, wezwanie dłużnika na wywiad, pismo do PUP o aktywizację dłużnika, prowadzenie postępowania uznającego dłużnika za uchylającego się od obowiązku alimentacyjnego, wydanie decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od obowiązku alimentacyjnego, przekazywanie komornikowi wszelkich informacji o dłużniku, wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 kk., wnioski o zatrzymanie prawa jazdy do Starostwa, występowanie do sądu o ustanowienie kuratora dla dłużników przebywających poza granicami kraju, wygaszanie długu w przypadku zgonu dłużnika, rozliczanie wpłat dłużników).

Karta Dużej Rodziny

W ramach działań wspierających rodzinę Ośrodek realizuje również zadania wynikające z ustawy o Karcie Dużej Rodziny. W roku 2018 wydano 74 karty Dużej Rodziny uprawniających do różnych

zniżek. Ogólnie od momentu wejścia w życie przepisów w/w ustawy wydano 629 Karty Dużej Rodziny.

Bilans potrzeb w zakresie pomocy społecznej

Przedstawienie potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ustawowym obowiązkiem kierownika ośrodka pomocy społecznej, wynikającym z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej. Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ocena, prowadzona na bieżąco przez Ośrodek Pomocy Społecznej, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców korzystających z pomocy, a także analizy zasobów gminy w sferze socjalnej (kadrowych i instytucjonalnych).

Starzejące się społeczeństwo, a co za tym idzie wzrastająca liczba osób z niepełnosprawnościami, często też opiekuńcza niewydolność rodzin wobec dorosłych osób niesamodzielnych, wymaga wysokich nakładów finansowych na zapewnienie im opieki całodobowego lub dziennego wsparcia. Zwiększa się liczba osób korzystających z usług opiekuńczych oraz wydatki związane z realizacją tego zadania przez gminę. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania są nadal tańszą formą wsparcia osób wymagających opieki aniżeli usługi świadczone w domach pomocy społecznej. W celu umożliwienia osobom wymagającym opieki pozostania jak najdłużej w miejscu zamieszkania, nadal należy rozwijać usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, podnosić ich jakość i jak najbardziej dopasowywać do potrzeb odbiorców. Także odpłatność ponoszona przez gminę za pobyt mieszkańców w DPS stale wzrasta, co bardzo obciąża budżet gminy. Opłacenie pobytu mieszkańca w DPS jest droższą formą wsparcia niż realizacja usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Zauważalny jest także wzrost liczby rodzin, których członkowie (w tym dzieci) długotrwale chorują lub są osobami z niepełnosprawnościami. Wskazane jest zabezpieczenie środków na usługi opiekuńcze dla osób, które z powodu wieku, choroby i innych przyczyn wymagają pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych oraz opiekę higieniczną czy zaleconą przez lekarza pielęgnację.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzeliach bierze udział w programie "Opieka 75+" i w 2018r pozyskaliśmy 12 564,00 zł na częściowe pokrycie kosztów wynagrodzenia opiekunek świadczących usługi opiekuńcze.

Niezbędna jest stała ewaluacja pracy kadry pomocy społecznej oraz profesjonalne i specjalistyczne szkolenia.

Należy rozważyć zwiększenie liczby asystentów rodziny, a co za tym idzie zwiększenia środków finansowych na działalność asystenta rodziny, jako skutecznej formy wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze. Mimo, iż instytucja asystenta rodziny jest względnie nowa, to jednak potrzeby w tym zakresie są bardzo duże. Prognozy dotyczące liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z uwagi na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, potrzeby ochrony macierzyństwa, wielodzietności oraz przemocy w rodzinie, mówią o wzroście liczby takich rodzin.

Pojawia się też konieczność stworzenia systemu bezpieczeństwa dla pracowników socjalnych mających kontakt z trudnym klientem i zwiększenie poczucia bezpieczeństwa przy wykonywaniu indywidualnych zadań przez pracowników. Ciągle wzrasta liczba przypadków agresji słownej oraz aktów przemocy fizycznej wobec pracowników socjalnych. Coraz częściej media nagłaśniają nadużycia klientów pomocy społecznej i poszczególne akty przemocy werbalnej i pozawerbalnej wobec pracowników ośrodka pomocy.

Nowe zadania i zmieniające się regulacje prawne są dla wszystkich pracowników dużym wyzwaniem. Ciągła nowelizacja ustaw nie stanowi stabilnej podstawy prawnej, utrudniając jednocześnie należyte wykonywanie zadań. Zbyt niskie koszty obsługi nowych zadań powodują obciążenie dotychczasowych pracowników.

Podsumowanie

Rok 2019 będzie dla Ośrodka kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw oraz podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, żeby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna.

W szczególności poprzez:

- 1) prowadzenie aktywnej integracji adresowanej do klientów pomocy społecznej z wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej, zawodowej, zdrowotnej i edukacyjnej,
- 2) kontynuację realizacji Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście i Gminie Chorzele,
- 3) kontynuację realizacji Miejsko Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 4) kontynuację realizacji Miejsko Gminnego Programu Wspierania Rodziny,
- 5) podejmowanie kompleksowych działań na rzecz zmiany postaw klientów, zwiększania ich aktywności i współuczestniczenia w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych,
- 6) tworzenie i wdrażanie programów osłonowych służących realizacji zadań pomocy społecznej adresowanych do konkretnych grup podopiecznych,
- 7) realizację gminnych programów skierowanych na rozwiązywanie problemów społecznych (profilaktyka i przeciwdziałanie alkoholizmowi; przeciwdziałanie narkomanii),
- 8) prowadzenie elastycznej polityki kadrowej służącej utrzymaniu dobrej jakości obsługi klienta oraz prawidłowej realizacji zadań, obejmującej m.in. dostosowanie zatrudnienia do występujących potrzeb, wdrażanie systemu szkolenia i doszkalania pracowników,
- 9) realizację zadań przypisanych jednostce w celu wdrożenia modelu Ośrodka Pomocy Społecznej służącego:
 - a) dalszej profesjonalizacji pracy socjalnej,
 - b) rozwijaniu środowiskowej pracy socjalnej, związanej z aktywizacją i integracją mieszkańców,
 - c) podnoszeniu jakości oferowanych usług społecznych,
 - d) dostosowywaniu oferty usług do zmieniających się potrzeb indywidualnych i lokalnych z zastosowaniem innowacyjnych metod, techniki i narzędzi,
 - e) zwiększeniu współpracy z innymi podmiotami na poziomie lokalnym,
 - f) intensyfikacji współpracy z organizacjami pozarządowymi,
 - g) monitorowaniu funkcjonowania jednostki.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzelach serdecznie dziękuje Pani Beacie Szczepankowskiej Burmistrzowi Miasta i Gminy Chorzele, Radzie Miejskiej w Chorzelach oraz wszystkim instytucjom, podmiotom i osobom, które wspierają naszą trudną i odpowiedzialną pracę na rzecz potrzebujących mieszkańców gminy Chorzele.